

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 2

Fylke: Rogaland

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Tinnøy

Emne: Transport av høy

Bygdelag: Låvensnes Kreis, (Austheiden)

Oppskr. av: Olav Hjølsnes

Gard: Hjølsnes, øvre

(adresse):

Judaberg

G.nr. 21

Br.nr. 2

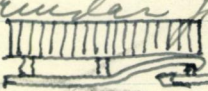
A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Tinnøy er, som også næmnt forhel, ei øybyggd med små vidder, og alt høy har vore og vert høvlet inn i loda på garden eller plassen. Kotte sjetmarks slått eller heier slått har her aldri vore. Frå gammalt og ned til 1900 anlag var her nok nokke skog- og skrapeslåt, men det var innangjirdt og på heimboien.

Detle vert difor helst svar på likt sam er spørst om under 4.

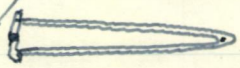
Frå gammalt vert til innkjøring av høy brukte meiestedar. Gjeme hadde delle med grunder på. Dei såg ut nokke lunde slik: Draget framme

Kollar me drakt eller drakter.

Grundene var laga av ei langvisse app og med med enten tunde eller tunde, fløte krespiter i millam. Endagrundene, (bram = mene) hadde oppstandarar av bord på kvar side, ståande i spor i baknarama. På tross millam oppstandarane var so innstunde tunde, nokke brude krespiter. For ein savaren sled bruktes herre 1 herre, og ein Høyde anlag $\frac{3}{4}$ - 1 skje, 120-160 kg.

2

Seinare, om lag i 1860-70 års bygd ein med
hjulledar. Disse hadde dråk framme som
meistelen, men låge hjul bakk. Grindane
var ordna på same måten som på
meistelen. Men hjulledane var større.
På desse kjørde ein 1½-2 skpd. (240-
320 kg.) Storleiken var elles avpassa
etter leude. På brattleudte gardar
måtte ein ha dei nokko større enn
på mein flate.

Til Karstjøring brukka ein gjerne
dei same ledane. Men sinne kunde
ta vekk sidegrindane, og so brukka ein
lang og kneppingsbog for å halda lasset på
plass. Tonga kunde vera av eit kløfta
tre soleis: eller av smale bord:

 For at kneppingsbøgen skulde
glida lett var ofte tappen for dette av horn.

I seinare år ymsast kjøregreidene
meir. Hjulledar brukkast nokk endå
ikkje lite. Men særleg der ein kan kjøre
bane i tøla, har ein no bog eller hjul
svære i sidegrindane i skaden for hestpiter
og langvisa ofte fekk slik, at ho lett kan løysast
med for avvelting av lasset.

Teller brukkar ein no ofte langkjerran
på 2 hjul, med og utan grindar; men gjerne
med trammer for endane.

I seinare år har 4 hjula vogner komme
meir og meir i bruk. Disse har låge
hjul og ganske enkelt svinge-ordning framme.

Ein kallar også denne kullet for kjørelide
kjølr om han er på 4 hjul.

Grindaordninga den same som for

hjulstleden; men steden ijelo nokko breidare
og grinsane lågare. Både på lang-
Kjerra og den 4 hjula Røger er ein nokko
stare lass. Om lag 400 kg. Ein brøttar
allid berre 1 heit for høylasset.

Det er eit gammalt ord i bygda,
at er det lille høylasset like, so
vert det mindre Løg Kommande år
og auvent, om det fell starkt.

På små brøttar kan dei itllgi
heldt best, desse er det no itllgi mange
av, har ein allid bare høyl i ein i
børar på boralog, og dette vert gjort
frankleis. I boralog er ein allid
"hegl". No er laga av sterke ved og ser
slitt ut:

I gamle dagar med smerre høyl
var det allid om. å gjera å laga gode feun-
ger med riva og leggja på høyl. I seinare
år med grovare høyl går det nok så ymse
med feunginga.

Ein nokkan er for hand, so er
allid ein med og hjelper til når han sam-
ber skal reisa seg.

1019